

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

28 maart 2000

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de artikelen 1107 en
1109 van het Gerechtelijk Wetboek en
de artikelen 420bis en 420ter van
het Wetboek van strafvordering**

(ingedien door de heer Frederik Erdman)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

28 mars 2000

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les articles 1107 et 1109
du Code judiciaire et les articles 420bis
et 420ter du Code d'instruction criminelle**

(déposée par M. Frederik Erdman)

SAMENVATTING

Het Europees Hof voor de rechten van de mens heeft ons land al een aantal keren veroordeeld omdat de partijen in de rechtspleging voor het Hof van Cassatie, niet de mogelijkheid hebben te antwoorden op de conclusies van het openbaar ministerie en het openbaar ministerie met raadgevende stem kan deelnemen aan de beraadslaging van het Hof: deze procedure is niet georganiseerd met respect voor de rechten van verdediging en de wapengelijkheid, aldus het Europese Hof.

Met zijn wetsvoorstel beoogt de indiener de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van strafvordering die de rechtspleging in cassatie regelen, in overeenstemming te brengen met deze rechtspraak. Hij maakt van de gelegenheid gebruik om een anachronistische bepaling inzake de mededeling van de rechtsdag in strafzaken, op te heffen.

RÉSUMÉ

La Cour européenne des droits de l'homme a déjà condamné notre pays à plusieurs reprises parce que, dans la procédure devant la Cour de cassation, les parties n'ont pas la possibilité de répondre aux conclusions du ministère public et celui-ci peut prendre part au délibéré de la Cour avec voix consultative : la Cour européenne estime que cette procédure ne respecte ni les droits de la défense ni le principe de l'égalité des armes.

L'auteur de la proposition de loi entend mettre les dispositions du Code judiciaire et du Code d'instruction criminelle qui règlent la procédure devant la Cour de cassation en concordance avec cette jurisprudence. Il profite en outre de l'occasion pour supprimer un anachronisme en ce qui concerne la communication de la fixation au pénal.

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	:	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	:	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000:	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
HA	<i>Handelingen (Integraal Verslag)</i>
BV	<i>Beknopt Verslag</i>
PLEN	<i>Plenum</i>
COM	<i>Commissievergadering</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 :	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
HA	<i>Annales (Compte Rendu Intégral)</i>
CRA	<i>Compte Rendu Analytique</i>
PLEN	<i>Séance plénière</i>
COM	<i>Réunion de commission</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.générales@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het arrest 'Borgers' van 30 oktober 1991 heeft het Europees Hof voor de rechten van de mens geoordeeld dat de artikelen 1107 en 1109 van het Gerechtelijk Wetboek strijdig zijn met artikel 6, lid 1 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Meer bepaald stelt het Hof dat deze artikelen een ongelijkheid der wapen meebrengen, doordat de beklaagde niet heeft kunnen antwoorden op een voor hem ongunstige conclusie van het openbaar ministerie en door het feit dat het lid van het openbaar ministerie deelnam aan de beraadslaging van het Hof van Cassatie .

Inzonderheid de consideransen 26, 27 en 28 van het genoemde arrest (*Rechtskundig Weekblad* 1991-1992, nr 33 van 18 april 1992, pagina 1118 e.v.) verdienen onze aandacht:

«26. Niemand twijfelt aan de objectiviteit waarmee het parket van cassatie zijn functies vervult. Daarvan getuigen de consensus die het in België van meet af heeft genoten en de instemming die het vanwege het Parlement herhaaldelijk te beurt is gevallen.

Desniettemin kan de zienswijze van dat parket uit het oogpunt van de partijen bij het cassatiegeding niet als onzijdig doorgaan. Met zijn betoog tot toelating of verwerving van de voorziening van een beschuldigde wordt de magistraat van het openbaar ministerie objectief diens bondgenoot of tegenstander. In de tweede onderstelling legt artikel 6, lid 1, op dat de rechten van de verdediging en het beginsel van gelijkheid der wapen worden gerespecteerd.

27. In het onderhavige geval eindigde de zitting van 18 juni 1985 voor het Hof van cassatie met de conclusie van de advocaat-generaal, strekkende tot verwerving van de voorziening van de h. Borgers. Te genen tijde kon deze hierop antwoorden: voorheen kende hij er de inhoud niet van, die hem immers vooraf niet was meegedeeld; daarna werd hem dat door de wet belet. Artikel 1107 van het Gerechtelijk Wetboek verbiedt zelfs het indienen van schriftelijke nota's na het optreden van het openbaar ministerie.

Er valt niet in te zien hoe zulke restricties van de rechten van verdediging kunnen worden gerechtvaardigd. Wanneer het parket eenmaal een conclusie had voorgebracht die voor de rekestant ongunstig was, dan had deze er een vaststaand belang bij zijn aanmerkingen bij die conclusie te maken voor de sluiting van de debatten. Dat alleen de rechtsvragen onder de bevoegdheid van het Hof van Cassatie vallen doet daaraan niets af.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans l'arrêt « Borgers » du 30 octobre 1991, la Cour européenne des droits de l'homme a estimé que les articles 1107 et 1109 du Code judiciaire étaient contraires à l'article 6, alinéa 1er, de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. La Cour souligne, en particulier, que ces articles induisent une inégalité des armes, du fait que le prévenu n'a pas pu répondre aux conclusions du ministère public, qui lui étaient défavorables, et que le membre du ministère public a pris part au délibéré de la Cour de cassation.

Les considérants 26, 27 et 28 de l'arrêt précité méritent tout particulièrement notre attention :

« 26. Nul ne doute de l'objectivité avec laquelle le parquet de cassation s'acquitte de ses fonctions. En attestent le consensus dont il fait l'objet en Belgique depuis ses origines et l'assentiment que le Parlement lui a marqué à diverses reprises.

Néanmoins, son opinion ne saurait passer pour neutre du point de vue des parties à l'instance en cassation: en recommandant l'admission ou le rejet du pourvoi d'un accusé, le magistrat du ministère public en devient l'allié ou l'adversaire objectif. Dans la seconde hypothèse, l'article 6, alinéa 1er, impose le respect des droits de la défense et du principe de l'égalité des armes.

27. En l'espèce, l'audience du 18 juin 1985 devant la Cour de cassation se termina sur les conclusions de l'avocat général tendant au rejet du pourvoi de M. Borgers. A aucun moment celui-ci ne put y répondre: avant, il n'en connaissait pas la teneur, faute d'en avoir reçu communication au préalable; après, la loi l'en empêchait. L'article 1107 du code Judiciaire interdit même le dépôt de notes écrites après l'intervention du ministère public.

On n'aperçoit point ce qui justifie de telles restrictions aux droits de la défense. Dès lors que la parquet avait présenté des conclusions défavorables au requérant, celui-ci avait un intérêt certain à pouvoir les discuter avant la clôture des débats. Que seules les questions de droit ressortissent à la compétence de la Cour de cassation, n'y change rien.

28. Vervolgens en vooral werd de onevenwichtigheid nog sterker door het feit dat de advocaat-generaal met raadgevende stem aan de beraadslaging van het Hof deelnam. Zulke bijstand, in alle objectiviteit verleend, kan een zeker nut hebben voor het opstellen van de arresten, hoewel dit in eerste instantie bij het hoge rechtscollege zelf berust. Toch kan men zich moeilyk voorstellen dat die bijstand beperkt kan blijven tot vorm-kwesties, die overigens dikwijls onlosmakelijk met de inhoud verbonden zijn, zo hij tevens tot doel heeft, gelijk de Regering ook zegt, tot de handhaving van de eenheid der jurisprudentie bij te dragen. Mocht die bijstand dan al in casu daartoe beperkt zijn gebleven, dan nog kon het er redelijkerwijze naar uitzien dat de advocaat-generaal in de raadkamer beschikte over een extra gelegenheid om, buiten elke contradictie van de rekestant, zijn conclusie tot verwerping van de voorziening te adstrueren.»

Na deze veroordeling in een strafzaak werd België op dezelfde gronden veroordeeld in een burgerlijke zaak (arrest Vermeulen van 20 oktober 1996) en in een tuchzaak (arrest van Orshoven van 25 juni 1997). Daarom werd onder de vorige regering een wetsontwerp ingediend tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzake de tussenkomst van het openbaar ministerie in de procedure voor het Hof van Cassatie en, in burgerlijke zaken, voor de rechters ten gronde (Kamer van Volksvertegenwoordigers, 1998-1999, 2142/1).

In tegenstelling tot genoemd wetsontwerp, dat intussen vervallen is, beperkt dit wetsvoorstel zich tot de rol van het openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie, dat het meest dringende te regelen is.

In de praktijk heeft het Hof van Cassatie zich immers geschikt naar deze uitspraken, althans wat de deelname van het openbaar ministerie aan de beraadslagingen betreft. De bedoelde artikelen in het Gerechtelijk Wetboek zijn evenwel niet aangepast. (*zie ook Karen Broeckx, «Borgers, Vermeulen en Van Orshoven: Drie veroordelingen, nog steeds geen wetswijziging, wel reeds een wetsontwerp», Rechtskundig Weekblad 1999-2000, n° 20 van 15 januari 2000, p. 686-687.*)

Indien deze artikelen gewijzigd worden, is het zinvol ook de artikelen 420bis en 420ter van het Wetboek van strafvordering, die daarmee samenhangen, te wijzigen.

28. Ensuite et surtout, le déséquilibre s'accentua encore du fait de la participation, avec voix consultative, de l'avocat général au délibéré de la Cour. Pareille assistance, prêtée en toute objectivité, peut offrir une certaine utilité pour la rédaction des arrêts, quoique celle-ci relève au premier chef de la Haute juridiction elle-même. On conçoit mal cependant qu'elle puisse rester cantonnée aux questions de forme, au demeurant souvent indissociables du fond, si elle a également pour but, comme l'affirme aussi le Gouvernement, de contribuer au maintien de l'unité de la jurisprudence. Quand bien même elle s'y serait limitée en l'espèce, l'avocat général pouvait légitimement sembler disposer en chambre du conseil d'une occasion supplémentaire d'appuyer, à l'abri de la contradiction du requérant, ses conclusions de rejet du pourvoi.>>

Après cette condamnation dans une affaire pénale, la Belgique a été condamnée pour les mêmes motifs dans une affaire civile (arrêt Vermeulen du 20 octobre 1996) et dans une affaire disciplinaire (arrêt van Orshoven du 25 juin 1997). Le précédent gouvernement avait dès lors déposé un projet de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'intervention du ministère public dans la procédure devant la Cour de cassation et, en matière civile, devant les juges du fond (Chambre des représentants, Doc. n°2142/1, 1998/1999).

Contrairement au projet de loi précité, devenu caduc, la présente proposition de loi ne porte que sur le rôle du ministère public auprès de la Cour de cassation, qui est la question la plus urgente à régler.

Dans la pratique, la Cour de cassation s'est en effet rendue aux arrêts précités, du moins en ce qui concerne la participation du ministère public aux délibérations. Les articles en question du Code judiciaire n'ont cependant pas été adaptés (voir également Karen Broeckx, « Borgers, Vermeulen en Van Orshoven : Drie veroordelingen, nog steeds geen wetswijziging, wel reeds een wetsontwerp », Rechtskundig Weekblad 1999-2000, n°20 du 15 janvier 2000, pp. 686-687).

Si l'on modifie ces articles, il convient de modifier également les articles 420bis et 420ter du Code d'instruction criminelle, qui forment un tout avec ceux-ci.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN**Art. 2**

De praktijk om de conclusie van het openbaar ministerie steeds mondeling voor te dragen, zonder de schriftelijke nota (die in de praktijk steeds opgemaakt wordt) vooraf aan de partijen mede te delen, maakt dat de partijen totaal verrast (kunnen) zijn ter zitting.

Die ongelijkheid wordt rechtgezet door de schriftelijke conclusie vooraf aan de partijen mee te delen en de partijen op hun beurt toe te laten een 'antwoordmemorie' te formuleren, indien zij dat wensen (wijziging artikel 1107 Ger.Wb.). Dat maakt dat de partijen over een redelijke termijn beschikken om de vaak lange conclusies van het openbaar ministerie te kunnen pareren, wat zeker in belangrijke zaken geen overbodige luxe is. Op deze manier wordt ook een zekere gelijkvormigheid nastreefd met de procedures voor het Arbitragehof (artikel 89 bijzondere wet 6 januari 1989) en de Raad van State (artikel 14 Regentsbesluit 23 augustus 1948).

Voor alle duidelijkheid is vermeld dat in de antwoordmemorie geen nieuwe middelen aangevoerd mogen worden.

Art. 3

Dit artikel past artikel 1109 van het Gerechtelijk Wetboek aan aan de praktijk dat het openbaar ministerie niet langer deelneemt aan de beraadslagingen.

Art. 4 en 5

Deze artikelen brengen de artikelen 420bis en 420ter van het Wetboek van strafvordering in overeenstemming met de wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek.

Meteen wordt ook een einde gemaakt aan het anachronisme dat een advocaat zich ter griffie moet begeven om te weten wanneer zijn zaak vastgesteld wordt, in een tijd van fax en e-mail.

Frederik ERDMAN (SP)

COMMENTAIRE DES ARTICLES**Art. 2**

Du fait de la pratique qui consiste à présenter systématiquement les conclusions du ministère public oralement, sans avoir transmis préalablement de note écrite aux parties (note qui est toujours rédigée dans la pratique), celles-ci sont (peuvent être) prises totalement de court à l'audience.

Il est mis fin à cette inégalité en prévoyant que les conclusions écrites seront transmises préalablement aux parties et en permettant à celles-ci de formuler à leur tour, si elles le désirent, un « mémoire en réponse » (modification de l'article 1107 du Code judiciaire). Les parties disposent ainsi d'un délai raisonnable pour pouvoir répondre aux conclusions souvent longues du ministère public, ce qui, dans les affaires complexes, ne constitue certainement pas un luxe superflu. Cette modification tend par ailleurs à établir une certaine uniformité avec les procédures prévues devant la Cour d'arbitrage (article 89 de la loi spéciale du 6 janvier 1989) et le Conseil d'État (article 14 de l'arrêté du Régent du 23 août 1948).

Dans le souci d'éviter tout malentendu, il est précisé que le mémoire en réponse ne peut contenir de nouveaux moyens.

Art. 3

Cet article vise à aligner l'article 1109 du Code judiciaire sur la pratique selon laquelle le ministère public ne participe plus aux délibérations.

Art. 4 et 5

Ces articles visent à assurer la concordance entre les articles 420bis et 420ter du Code d'instruction criminelle et les modifications apportées au Code judiciaire.

Il est par ailleurs mis fin à l'anachronisme selon lequel, à l'heure du fax et du courrier électronique, un avocat doit se rendre au greffe pour connaître la date à laquelle son affaire est fixée.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 1107, laatste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen als volgt:

« Het openbaar ministerie geeft vervolgens zijn conclusie, die uiterlijk een maand voor de datum van de zitting aan de partijen wordt aangezegd. De eiser tot cassatie beschikt over een termijn van 15 dagen om een laatste memorie in te dienen ter griffie en de verweerde over 15 dagen om er op dezelfde wijze op te antwoorden.

In deze memories kunnen evenwel geen nieuwe middelen worden aangebracht.»

Art. 3

Artikel 1109 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 4

Artikel 420bis, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd bij de wet van 10 oktober 1967, wordt aangevuld met de volgende woorden:

« of de memories bedoeld in artikel 1107 van het Gerechtelijk Wetboek.»

Art. 5

In artikel 420ter van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 oktober 1967, worden het tweede en derde lid opgeheven.»

9 februari 2000

Frederik ERDMAN (SP)
 Joëlle MILQUET (PSC)
 Geert BOURGEOIS (VU&ID)
 Hugo COVELIERS (VLD)
 Thierry GIET (PS)
 Charles MICHEL (PRL FDF MCC)
 Fauzaya TALHAOUI (AGALEV-ECOLO)
 Tony VAN PARYS (CVP)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 1107, dernier alinéa, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

« Le ministère public donne ensuite ses conclusions, qui sont notifiées aux parties un mois au moins avant la date de l'audience. Le demandeur en cassation dispose d'un délai de quinze jours pour déposer au greffe un dernier mémoire et le défendeur dispose de quinze jours pour y répondre de la même manière.

Ces mémoires ne peuvent toutefois invoquer de nouveaux moyens. »

Art. 3

L'article 1109 du même Code est abrogé.

Art. 4

Dans l'article 420bis, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, inséré par la loi du 10 octobre 1967, les mots « ou les mémoires visés à l'article 1107 du Code judiciaire » sont insérés entre les mots « devenu sans objet » et les mots « , après que deux mois se sont écoulés ».

Art. 5

A l'article 420ter du même Code, inséré par la loi du 10 octobre 1967, les alinéas 2 et 3 sont abrogés.

9 février 2000

BIJLAGE

ANNEXE

BASISTEKSTEN**Artikel 1107 van het Gerechtelijk Wetboek**

Na het verslag worden de op de zitting tegenwoordige advocaten gehoord. Hun pleidooi mag alleen slaan op de rechtsvragen die in de cassatiemiddelen zijn opgeworpen, of op de middelen van niet-ontvankelijkheid aangevoerd tegen de voorziening.

Het openbaar ministerie geeft vervolgens zijn conclusie, waarna een enkele nota zal worden ontvangen.

Artikel 1109 van het Gerechtelijk Wetboek

Het openbaar ministerie heeft het recht de beraadslaging bij te wonen, uitgenomen wanneer het zich zelf in cassatie heeft voorzien ; het heeft geen beslissende stem.

Artikel 420bis van het Wetboek van strafvordering

De eiser in cassatie die de zaak wenst te bepleiten, geeft zijn middelen aan in een memorie, welke ten minste acht dagen voor de terechting aan het openbaar ministerie wordt medegedeeld.

Na verloop van twee maanden sedert de dag waarop de zaak op de algemene rol is ingeschreven, mag hij echter geen memories of stukken meer indienen, behalve akten van afstand of hervatting van het geding of akten waaruit blijkt dat de voorziening doelloos geworden is.

Ter vaststelling dat partijen memories of stukken hebben ingediend, brengt de griffier daarop kanttekeningen aan, die hij tekent onder vermelding van de datum van ontvangst.

Desgevraagd geeft hij aan de indiener een ontvangstbewijs af.

BASISTEKSTEN AANGEPAST AAN HET WETSVOORSTEL**Artikel 1107 van het Gerechtelijk Wetboek**

Na het verslag worden de op de zitting tegenwoordige advocaten gehoord. Hun pleidooi mag alleen slaan op de rechtsvragen die in de cassatiemiddelen zijn opgeworpen, of op de middelen van niet-ontvankelijkheid aangevoerd tegen de voorziening.

Het openbaar ministerie geeft vervolgens zijn conclusie, *die uiterlijk een maand voor de datum van de zitting aan de partijen wordt aangezegd. De eiser tot cassatie beschikt over een termijn van 15 dagen om een laatste memorie in te dienen ter griffie en de verweerde over 15 dagen om er op dezelfde wijze op te antwoorden.*

*In deze memories kunnen evenwel geen nieuwe middelen worden aangebracht.*¹

Artikel 1109 van het Gerechtelijk Wetboek

(...)²

Artikel 420bis van het Wetboek van strafvordering

De eiser in cassatie die de zaak wenst te bepleiten, geeft zijn middelen aan in een memorie, welke ten minste acht dagen voor de terechting aan het openbaar ministerie wordt medegedeeld.

Na verloop van twee maanden sedert de dag waarop de zaak op de algemene rol is ingeschreven, mag hij echter geen memories of stukken meer indienen, behalve akten van afstand of hervatting van het geding of akten waaruit blijkt dat de voorziening doelloos geworden is *of de memories bedoeld in artikel 1107 van het Gerechtelijk Wetboek*³

Ter vaststelling dat partijen memories of stukken hebben ingediend, brengt de griffier daarop kanttekeningen aan, die hij tekent onder vermelding van de datum van ontvangst.

Desgevraagd geeft hij aan de indiener een ontvangstbewijs af.

¹ Vervanging: art. 2

² opheffing: art. 3

³ toevoeging: art. 4

TEXTES DE BASE**Article 1107 du Code judiciaire**

Après le rapport, les avocats présents à l'audience sont entendus. Leurs plaidoiries ne peuvent porter que sur les questions de droit proposées dans les moyens de cassation ou sur les fins de non-recevoir opposées au pourvoi.

Le ministère public donne ensuite ses conclusions, après quoi aucune note sera reçue.

Article 1109 du Code judiciaire

Le ministère public a le droit d'assister à la délibération à moins qu'il se soit lui-même pourvu en cassation ; il n'a pas voix délibérative.

Article 420bis du Code d'instruction criminelle

Le demandeur en cassation qui veut plaider l'affaire indique ses moyens dans un mémoire qui est préalablement communiqué au ministère public, huit jours au moins avant l'audience.

Il ne peut toutefois plus produire ni mémoires, ni pièces autres que les désistements, les actes de reprise d'instance ou ceux qui révèlent que le pourvoi est devenu sans objet, après que deux mois se sont écoulés depuis le jour où la cause a été inscrite au rôle général.

Le greffier constate la remise par les parties de mémoires ou pièces au moyen de notes marginales qu'il signe en indiquant la date de réception.

Il délivre récépissé au déposant s'il en est requis.

TEXTES DE BASE ADAPTÉS EN FONCTION DE LA PROPOSITION DE LOI**Article 1107 du Code judiciaire**

Après le rapport, les avocats présents à l'audience sont entendus. Leurs plaidoiries ne peuvent porter que sur les questions de droit proposées dans les moyens de cassation ou sur les fins de non-recevoir opposées au pourvoi.

Le ministère public donne ensuite ses conclusions, *qui sont notifiées aux parties un mois au moins avant la date de l'audience. Le demandeur en cassation dispose d'un délai de quinze jours pour déposer au greffe un dernier mémoire et le défendeur dispose de quinze jours pour y répondre de la même manière.*

Ces mémoires ne peuvent toutefois invoquer de nouveaux moyens.¹

Article 1109 du Code judiciaire

(...)²

Article 420bis du Code d'instruction criminelle

Le demandeur en cassation qui veut plaider l'affaire indique ses moyens dans un mémoire qui est préalablement communiqué au ministère public, huit jours au moins avant l'audience.

Il ne peut toutefois plus produire ni mémoires, ni pièces autres que les désistements, les actes de reprise d'instance ou ceux qui révèlent que le pourvoi est devenu sans objet *ou les mémoires visés à l'article 1107 du Code judiciaire³*, après que deux mois se sont écoulés depuis le jour où la cause a été inscrite au rôle général.

Le greffier constate la remise par les parties de mémoires ou pièces au moyen de notes marginales qu'il signe en indiquant la date de réception.

Il délivre récépissé au déposant s'il en est requis.

¹ Ajout: art. 2

² abrogation: art. 3

³ ajout: art. 4

Artikel 420ter van het Wetboek van strafvordering

De rechtspleging wordt geregeld zoals bepaald is in de artikelen 1105 tot 1109 van het Gerechtelijk Wetboek.

In afwijking van het 2e lid van artikel 1106 van voornoemd wetboek, wordt de rechtsdag evenwel, zonder verdere verwittiging, aangetekend op de tabel van de bij het hof aanhangige zaken minstens vijftien dagen voor de dag van de zitting waarop de zaak zal worden opgeroepen.

Die tabel wordt op de griffie en in de gerechtszaal aangeplakt ; zij vermeldt de naam van de partijen, de advocaten en de magistraat van het openbaar ministerie die ermede belast is in de zaak conclusies te nemen.

Artikel 420ter van het Wetboek van strafvordering

De rechtspleging wordt geregeld zoals bepaald is in de artikelen 1105 tot 1109 van het Gerechtelijk Wetboek.

(...)⁴

4 opheffing: art. 5

Article 420ter du Code d'instruction criminelle

La procédure est réglée ainsi qu'il est dit aux articles 1105 à 1109 du Code judiciaire.

Néanmoins, par dérogation à l'alinéa 2 de l'article 1106 dudit code, la fixation est, sans autre avertissement, portée au tableau des causes pendantes devant la Cour au moins quinze jours avant le jour de l'audience à laquelle la cause sera appelée.

Ce tableau est affiché au greffe et dans la salle des audiences ; il contient le nom des parties, des avocats et du magistrat du ministère public chargé de donner ses conclusions dans l'affaire.

Article 420ter du Code d'instruction criminelle

La procédure est réglée ainsi qu'il est dit aux articles 1105 à 1109 du Code judiciaire.

(...) ⁴

4 abrogation: art. 5